

DE PAROCHIEKERK

Vormingspakket opgemaakt door

in samenwerking met CRKC
(Centrum voor Religieuze Kunst en Cultuur)

Met de steun van de Vlaamse overheid,
de Provinciale Landbouwkamer, SOM en
de Koning Boudewijnstichting.

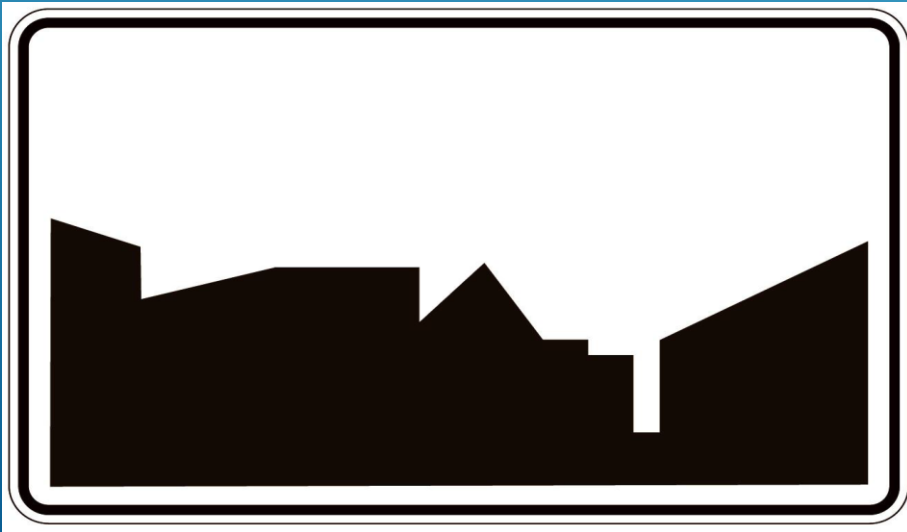
VORMINGSPAKKET

1. Theoretisch kader
2. In gesprek

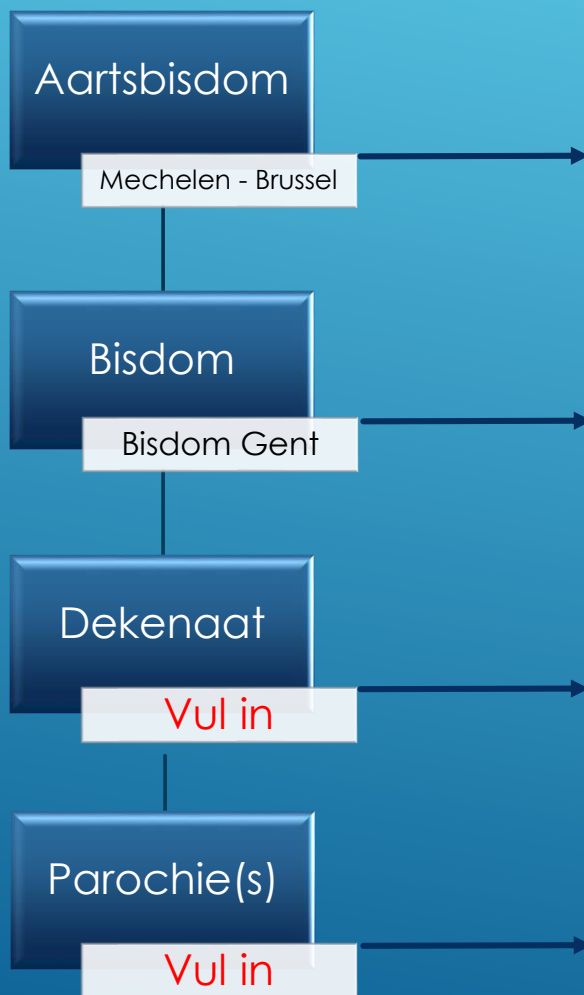

INLEIDING

- Voeg een foto van uw parochiekerk toe

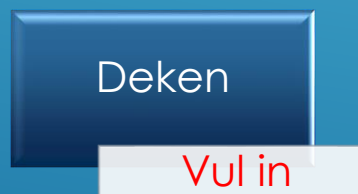
BEGRIPPEN

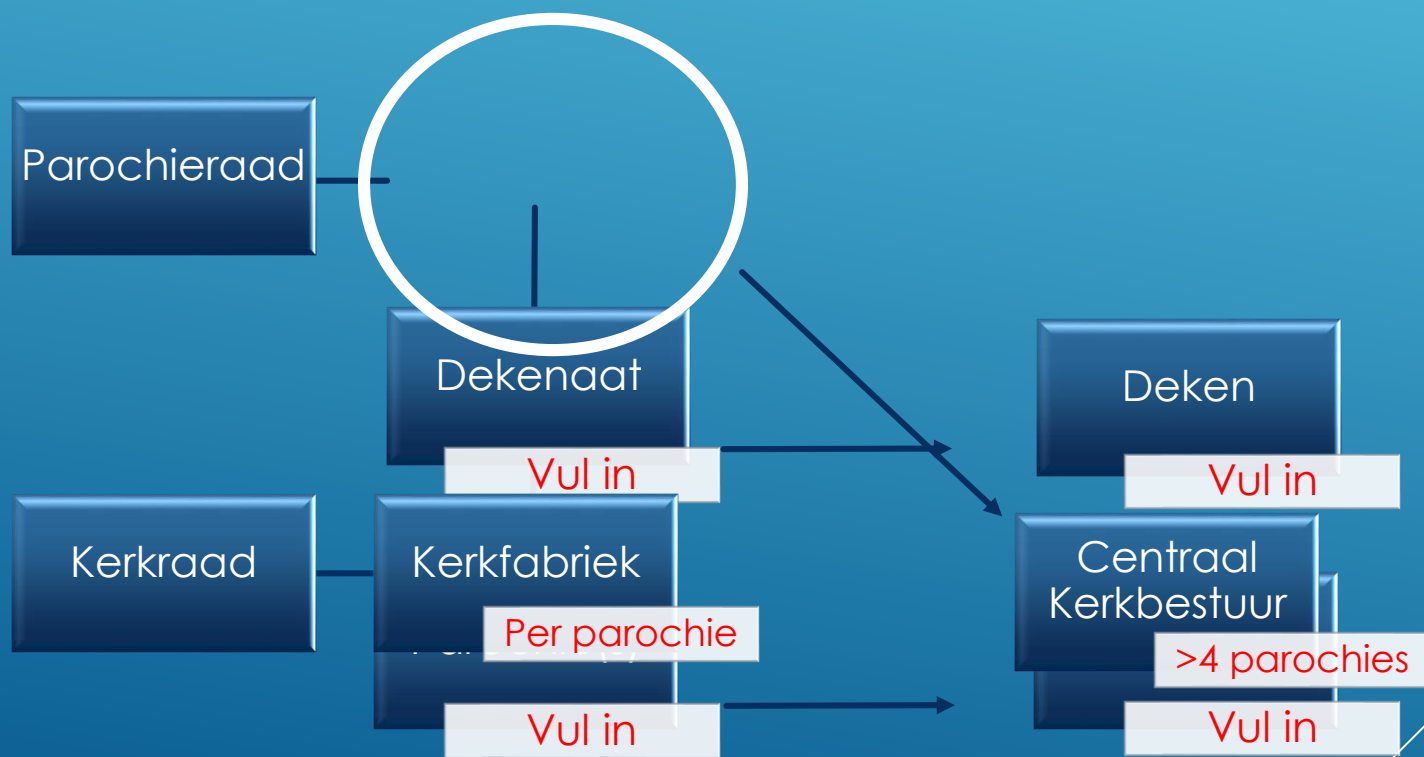
Aartsbisschop
Jozef De Kezel

Bisschop Luc Van Looy

BEGRIPPEN

EIGENAAR KERKGEBOUWEN

Na Franse revolutie:

JURIDISCH KADER

Federale wetgeving:

Erkenning geven aan

Vlaams decreet:

Regelen van materiële
organisatie en werking van

**Provinciale besturen en
gemeentebesturen:**

Materiële steun geven aan

Erediensten

Kerkfabrieken:
beheren materiële middelen

BEDREIGINGEN EN KANSSEN

Bedreigingen	Kansen
• Dalende zondagsmis • Dalend priesterbestand • Minder intensief gebruik kerk • Te grote kerk voor geloofsgemeenschap • Stijgende lasten • Dalende eigen inkomsten • Tekorten gemeentelijke begroting ...	• Leegstand kerken genuanceerd • Maatschappelijk draagvlak groot • Vrijwilligerswerk groot • Groeiende belangstelling vanuit andere sectoren, stedelijke en provinciale diensten, academische wereld, gespecialiseerde organisaties ...

BEDREIGINGEN EN KANSEN

Vul in:

Hoe vaak wordt uw kerk gebruikt per week/maand?

- Voor erediensten:
- Voor begrafenissen, huwelijken, doopsels....:

Hoeveel vrijwilligers zijn er geëngageerd voor uw parochiekerk?

Is uw kerk open buiten de erediensten?

...

Vul hier alle nuttige informatie in die u kunt vinden, eventueel stel je de vraag tijdens de bijeenkomst...

**REEDS BEWEGING ROND DE
TOEKOMST VAN
PAROCHIEKERKEN?**

**ZOWEL BIJ BISDOMMEN ALS
GEMEENTEBESTUREN!**

PASTORAAL PLAN

Proces
binnen alle
bisdommen

Sinds 2011: naar een **andere kerkorganisatie**

Via **lokaal pastoraal plan**:

- Verandering rol pastoor
- Verandering rol kerkgebouw
- Denken op lange termijn

Einddoel: middelen afstemmen op pastorale noden.

PAROCHIEKERKENPLAN

*Bisdom en
gemeente*

Tegen eind 2013: vraagt minister Bourgeois in zijn nota na te denken over **bestemming kerkgebouwen**

Via **parochiekerkenplan**:

- Parochiekerken als gebouw
- Parochiekerken in hun ruimtelijke omgeving
- Actuele gebruik en functie van de parochiekerken
- Mogelijke interesse van andere actoren

Coördinatie: Centrale Kerkbestuur

Einddoel: lange termijnvisie over toekomst parochiekerk

RICHTLIJNEN BISSCHOP

Welk “ander” gebruik mag?

- ▶ Activiteiten die de betekenis van het gebouw kunnen versterken (cultureel, historisch, kunsthistorisch...)
- ▶ Het moet gaan over “passend” gebruik
- ▶ Geen niet-Christelijke rituelen of vieringen
- ▶ Niet gericht op privébelangen, commerciële of partijpolitieke activiteiten

SOORTEN ANDER GEBRUIK

- ▶ Valorisatie
- ▶ Nevengebruik
- ▶ Nevenbestemming
- ▶ Herbestemming

SOORTEN ANDER GEBRUIK

Valorisatie

- ▶ **Wat?** Alle activiteiten die waarde kerk voor gemeenschap versterken.
- ▶ **Voorbeeld?** Toeristische programma's, tentoonstellingen, concerten...
- ▶ **Gevolg?** Geen investering nodig, wel goede afspraken over gebruik en inzet vrijwilligers.

Grootloon:

Kerk is
ingeschakeld
in kunstproject
PIT

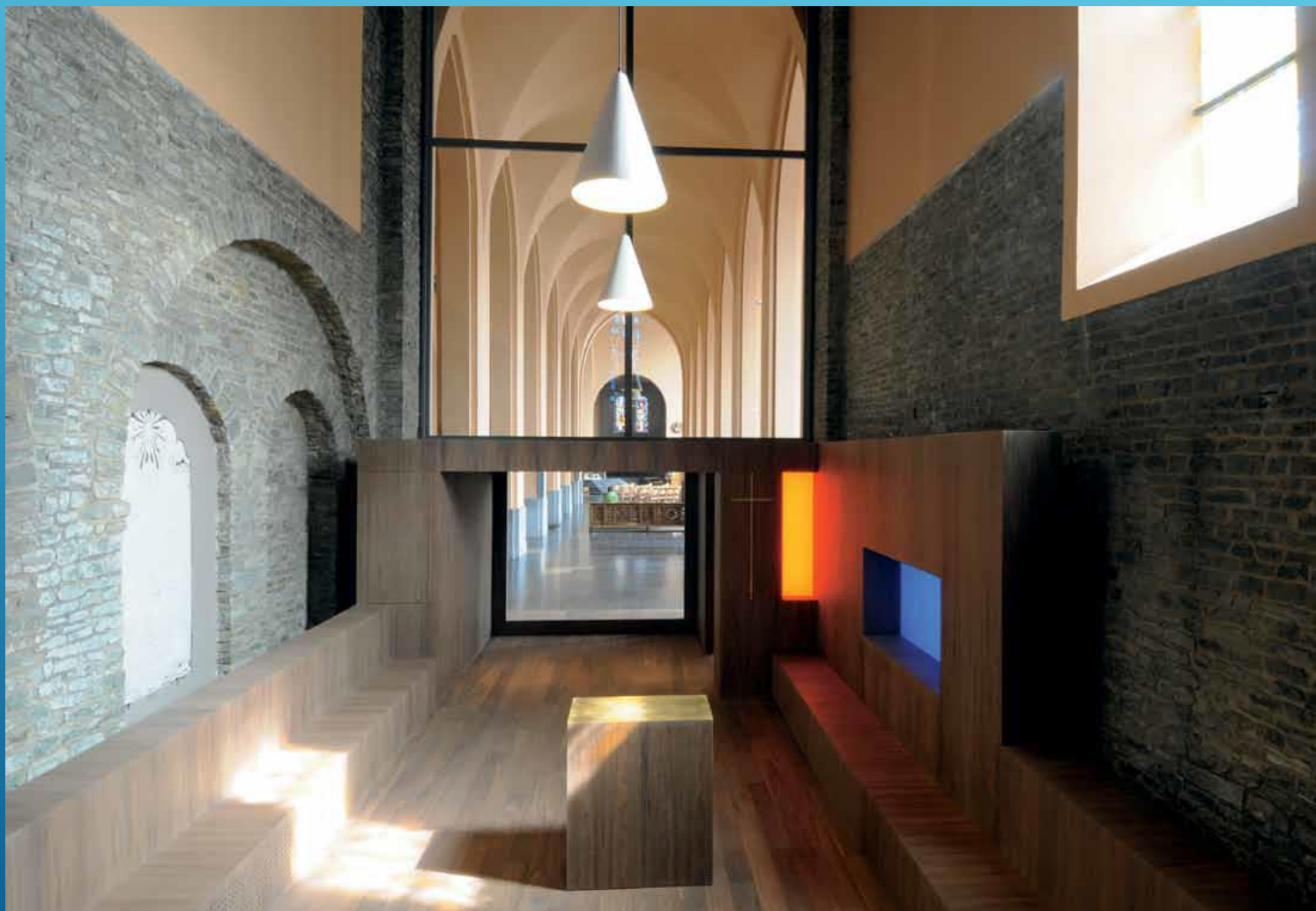

Begijnhofkerk Tongeren
Concertruimte tijdens
festival

Sint-Pieterskerk Torhout

Weekkapel en stilteruimte

Sint-Anna-ten Drieënkerk Antwerpen

Inschakeling in toerismebeleid: fietskerk

SOORTEN ANDER GEBRUIK

Nevengebruik

- **Wat?** Andere Christelijke erediensten gebruiken de kerk

SOORTEN ANDER GEBRUIK

Nevenbestemming

- ▶ **Wat?** Kerk wordt gedeeld met andere vaste gebruiker.
- ▶ **Soorten?**
 - ▶ Multifunctioneel gebruik: delen van dezelfde ruimte in tijd
 - ▶ Gedeeld gebruik: ruimtes worden van elkaar afgescheiden
- ▶ **Gevolg?** Investering noodzakelijk, goede zakelijke afspraken tussen kerkfabriek en gebruiker(s) en toestemming van Bisschop nodig.

Nevenbestemming - gedeeld gebruik:

Sint-Niklaaskerk Gent

kerk en evenementenruimte

gescheiden door wand

Nevenbestemming - gedeeld gebruik via
nieuwbouw en vernieuwbouw:

Evangelische Emmauskirche Berlijn

Wereldwinkel, café, stilteruimte en kerk

Nevenbestemming - Gedeeld gebruik

St. Gertrudis van Nijvel kerk Heerle (NL)

Kerk – Huisartspraktijk – Dorpscentrum De Schalm

dE sCHALM

ARTS

SOORTEN ANDER GEBRUIK

Herbestemming

- ▶ **Wat?** Ontheffing aan de eredienst en nieuwe functie geven.
- ▶ **Hoe?** Goedkeuring Bisschop nodig! Enkel wanneer duidelijk en aanvaardbaar plan voorhanden is en voldoende garanties zijn voor toepassing in de toekomst.

Voorbeeld?

- ▶ Studie, cultureel, toerisme, erfgoed, sociaal: concertzaal, theater, gevangenis, sociaal of medisch centrum, bibliotheek, stadhuis, ossuarium, columbarium, sociale woning, beschermd wonen
- ▶ Spiritueel: retraitehuis, stilteplaats, bezinningsruimte, ...
- ▶ Bewoning: appartementen, lofts, individueel wonen, gemeenschapswonen, ...
- ▶ Commercieel: hotel, markthal, kantoren, commercieel centrum, evenementenruimte, casino, ...

Dominicanenkerk Maastricht:
kloosterkerk (13de eeuw),
parochiekerk,
stadsmagazijn,
tentoonstellingsruimte,
repetitieruimte,
carnavalszaal,
archiefdepot,
fietsenstalling.
Nu boekenwinkel.

MEER INSPIRATIE

VORMINGSPAKKET

1. Theoretisch kader
2. In de praktijk

STAP 1: BRAINSTORM

IDEE?

- ▶ Vanuit een nood/behoefte in het dorp!
 - ▶ Denk aan de voorwaarden ander gebruik!
 - ▶ Denk aan de verschillende soorten gebruik!
 - ▶ Bereik een ruime doelgroep!
-
- ▶ Sta open voor ieder idee!
 - ▶ Noteer ALLE ideeën!

STAP 2: UITWERKING

- ▶ Top 5 -> Top 3
- ▶ Uitwerking idee(ën):
 - ▶ Wat heb je ervoor nodig?
 - ▶ Schatting in kostprijs?
 - ▶ Hoe kosten kunnen drukken?
 - ▶ Goede afspraken nodig?
 - ▶ ...
- ▶ Noteer 1 idee per blad

STAP 3: VOORSTELLING

- ▶ Stel je idee(ën) per groepje kort voor!
- ▶ Stel vragen en geef opmerkingen.
- ▶ Zoek oplossingen

STAP 4: KIEZEN

- ▶ Post-it 1-2-3
- ▶ Kies jouw top 3

STAP 5: COMMUNICEREN

- ▶ Communiceer naar bewoners!
- ▶ Vraag bevestiging of opmerkingen...

MEER INFO

VLAAMSE VERENIGING DORPSBELANGEN

CONTACTPERSONEN: AGNES VOET EN KOEN DEWULF

ADRES: MOEIE 16A
9900 EEKLO

TEL: 09 376 71 05

MAIL: AGNES.VOET@DORPSBELANGEN.BE
KOEN.DEWULF@DORPSBELANGEN.BE

WEB: WWW.DORPSBELANGEN.BE